

MANIFEST FOR EN EUROPÆISK SUNDHEDSUNION

Præambel

I 2020 fejede en usynlig virus gennem Europa og efterlod hundreder af tusinder døde og mange andre med svære handicaps. Den økonomiske aktivitet er gået ned, hvilket tvinger regeringerne til at gribe ind på måder, der ville have været utænkelige.

Dette bliver ikke den sidste pandemi. Der vil også komme mange andre trusler mod sundheden, herunder virkningerne af klimaændringer, antimikrobiel resistens og meget andet. Vi kan ikke fortsætte med at leve som før. Vi er nødt til at beskytte vores samfund, men på måder, der står i forhold til de farer, der truer dem. Vi må byde den tydelige erklæring fra Europa-Kommissionens formand, Dr. Ursula von der Leyen, velkommen, som hun fremsatte i sin tale, "State of the Union", i september 2020, hvor hun redegjorde for nødvendigheden af at skabe en stærkere, europæisk sundhedsunion (EHU), som bygger på de seneste bestræbelser fra Europa-Kommissionen for at bekæmpe trusler mod sundheden på tværs af landegrænserne.

Regeringerne i Den Europæiske Unions medlemsstater har i flere på hinanden følgende traktater forpligtet sig til et højt niveau af beskyttelse af menneskenes sundhed¹. I chartret om grundlæggende rettigheder har de forpligtet sig til medmenneskelighed, værdighed og solidaritet². I verdensmålene for bæredygtig udvikling har de forpligtet sig til en bæredygtig fremtid for alle. Som medlemmer er de også alle forpligtede over for WHO's forfatning. Disse foranstaltninger til beskyttelse af sundhed er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkelige.

Vi, undertegnede, opfordrer som europæiske borgere vores politiske ledere, der mødes sammen i Det Europæiske Råd og konferencen om Europas fremtid til at tage det næste skridt og forpligte sig til at oprette en europæisk sundhedsunion.

Mål

En europæisk sundhedsunion vil:

- a) Stræbe efter alle europæeres sundhed og velbefindende, uden at nogen bliver glemt;
- b) Styrke **solidariteten** i og mellem medlemsstaterne baseret på princippet om progressiv universalisme, der yder støtte, herunder universel sundhedsdækning, for alle, men med særlig opmærksomhed på behovene hos dem, der er dårligt stillede;
- c) Sikre **miljømæssig bæredygtighed** ved at vedtage den europæiske grønne aftale³ og prioritere foranstaltninger for at fremme One Health, det koncept, der forbinder vores helbred med de dyr og planter, som vi deler denne planet med;
- d) Yde **sikkerhed** for alle europæere og beskytte dem mod de største trusler mod sundheden og mod den sårbarhed, der skabes ved at leve en usikker eksistens;
- e) Gør det muligt, at **alles stemmer bliver hørt**, så politikker, der påvirker deres helbred, udarbejdes sammen med dem og ikke for dem.

Politikker og andre foranstaltninger

Disse mål kan opnås på mange forskellige måder:

---

¹ Art 168 TFEU <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A12008E168>

² https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights/your-rights-eu/eu-charter-fundamental-rights_en

³ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

- a) Status for **sundhedspolitikken** i de europæiske traktater vil blive styrket med bestemmelser om en europæisk sundhedsunion, der er indarbejdet i artikel 2 og 3 i en revideret traktat om den funktionsdygtige Europæiske Union, der giver Den Europæiske Union udtrykkelig kompetence til at træffe foranstaltninger i forhold til sundhedspolitikken;
- b) **Europas borgeres stemme**, der kommer til udtryk gennem deres repræsentanter i Europa-Parlamentet, vil blive hørt stærkere;
- c) I erkendelse af den grænseoverskridende karakter som mange trusler mod sundheden har, vil de regulatoriske rammer for **trusler mod sundheden** blive revideret, herunder den foreslåede oprettelse af en beredskabsmyndighed på sundhedsområdet (HERA), forbedrede mekanismer til at skaffe tilstrækkelige forsyninger i nødsituationer for at muliggøre en hurtig offentliggørelse af gennemgående definerede sundhedsdata (herunder styrkede roller for EUROSTAT og ECDC, i tæt samarbejde med medlemsstaterne) for at styrke mekanismerne til hurtig generering af nøjagtige og pålidelige beviser fra forskning og praksis og modvirke truslen fra "falske nyheder";
- d) Den Europæiske Unions aktiviteter inden for **sundhedsforskning** vil blive udvidet med et forbedret sundhedsprogram inden for Horizon Europe, oprettelse af en europæisk ækvivalent til den amerikanske biomedicinske avancerede forsknings- og udviklingsmyndighed (BARDA), et styrket EMA (Det Europæiske Lægemiddelagentur) samt andre foranstaltninger til fremme af forskningssamarbejde i hele Europa;
- e) I erkendelse af vigtigheden af **sundhedsarbejdsstyrken** vil Den Europæiske Union og medlemsstaterne arbejde sammen om at imødegå den ulige fordeling af sundhedspersonalets kapacitet i Europa og yde støtte til regioner, der har vanskeligt ved at tiltrække sundhedsarbejdere, samt fremme træning og uddannelse af sundhedspersonale i henhold til fælles standarder kombineret med foranstaltninger til at beskytte sundhedsarbejderes rettigheder, herunder dem fra andre dele af verden;
- f) I erkendelse af fordelene ved europæisk samarbejde om **sjældne sygdomme** vil foranstaltninger til støtte for dem, der er berørt af disse, blive styrket;
- g) I erkendelse af den globale natur ved mange af truslerne mod sundheden, vil EU udvikle en **global sundhedspolitik** og samarbejde med FN og deres specialiserede instanser, og især en styrket Verdenssundhedsorganisation, samt andre multinationale organisationer, der bidrager til sundhed, for at opnå de sundhedsrelaterede, bæredygtige udviklingsmål.

Principper

Alle sundhedsprincipper bliver baseret på en række principper:

- a) Prioriterede foranstaltninger, der leverer **velvære og længere og sundere liv** for alle europæere;
- b) **Forsigtighed, proportionalitet og værdighed**, samtidig med at man respekterer **grundlæggende rettigheder**, herunder ligestilling af enhver grund, herunder køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske træk, sprog, religion eller tro, politisk og enhver anden

holdning, medlemskab af en national minoritet, ejendom, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering af køn, etnicitet eller seksualitet⁴;

- c) Respekt for regionale og nationale forskelligheder, såvel i udformning som prioritering af politikker, under hensyntagen til forskellige sammenhænge og i deres implementering under hensyntagen til **nærhedsprincippet**;
- d) **Solidaritet** i og mellem medlemsstater og med resten af verden med foranstaltninger til at sikre deres evne til at levere sikre og effektive sundhedstjenester. Ingen er sikker, før alle er sikre.

Den 9. maj 2020 fejrede Europa 70-årsdagen for Schuman-erklæringen, der banede vejen for Den Europæiske Union. Europas historie gennem syv årtier viser, at større transformationer sjældent foregår hurtigt eller nemt. Lad os være inspirerede af Robert Schumans ord: Sundhed i verden "...vil kun kunne sikres gennem skabende kræfter, der står mål med de farer, der truer den".

---

⁴ Art 21 i chartret om grundlæggende rettigheder